

Universitäts- und Landesbibliothek Bonn

**Index scholarum quae, ..., in Universitate Fridericia
Guilelmia Rhenana ... publice privatimque habebuntur**

Universität <Bonn>

Bonnae, WS 1839/40(1839) - WS 1895/96(1895)[?]

WS 1893/94

urn:nbn:de:hbz:5:1-14994

Ab
1227
182

Index
scholarum
w. s. 1893 / 94

4°

4° Ab $\frac{1227}{182}$ 11983/841

Revision

Ab4'1227/182(18>

B4-C1227-0182-H181

<93/94)

G93-094-1

INDEX SCHOLARVM

QVAE

SVMMIS AVSPICIIS

G V I L E L M I I I

IMPERATORIS REGIS AVGVSTISSIMI

IN VNIVERSITATE FRIDERICIA GVILELMIA RHENANA

PER MENSES HIBERNOS A. MDCCCXCIII—IIII

A DIE XVI M. OCTOBRIS

PVBLICE PRIVATIMQVE HABEBVNTVR

Inest

*de Gnomologiorum Graecorum historia atque origine
commentatio ab Antonio Elter scripta
part. IIII.*

BONNAE

EX CAROLI GEORGI TYPOGRAPHEO ACADEMICO

INDEX SCHOLARUM

GALE

SCIENTIAE ET LITTERAE

G A L E I I

IMPERATORIS REGIS AUSTRIAE

IN UNIVERSITATE IMPERIALI GALICIANA VIENNAE

PER MENSES FEBRUARIUM ET MARTIUM ANNO

A. D. MDCCCXXXIII

PUBLICE PRIVILEGIATA HABENT

PRO

DE ACADEMIA IMPERIALI GALICIANA VIENNAE

SEGRETOARIO AD HOC OFFICII

PRO

BOZZA

EX CATHEDRA HISTORIAE ACADEMICA

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

RECTOR ET SENATVS

VNIVERSITATIS FRIDERICIAE GVILELMIAE RHENANAE

CIVIBVS

S.

Quod nobis proposuimus ut Gnomologiae Graecae antiquissimae fragmenta potiora colligeremus, id superioribus libellis academicis ita sumus persecuti ut ultimo loco Theophili Antiocheni excerpta rettulerimus. in quibus cum singulis quidem eclogis quae adnotanda videbantur subiecerimus, reliquum est ut universam earum indolem paucis comprehendamus.

si Theophili excerpta cum Stobaeo comparamus, multo levius rem egit Theophilus et in singulis verbis et in lemmatis indicandis. nam nihil affert nisi poetarum nomina, fabulas tacet; quas in fonte quo usus est adscriptas fuisse Θέστιος poeta (s. 8) docet fictus ἐκ τοῦ Θυέστου Euripidis (cf. de Stob. cod. Phot. p. 7). Stobaei lemmata ubi adsunt integra sunt ut plena erant antiqui thesauri lemmata. sed quomodo factum est ut in ipsis his Stobaei capitibus tot eclogae omni lemmate destitutae sint, cum in ceteris partibus quas adhuc tractavimus singularem Stobaei in conservandis lemmatis virtutem cognoverimus? atamen integra sunt lemmata eclogarum quae cum Theophilo congruunt in florilegio omnia, fl. 2, 15, 46, 12, 125, 10 nisi quod fl. 28, 10 Εὐριπίδου solum exstat; integrum quoque lemma ecl. 1, 7, 3 (s. 2), nil porro deest ecl. 1, 3, 19 et 26 (s. 16, 17), Aeschyli tantum nomen legitur ecl. 1, 3, 24 (s. 11), desideratur lemma ecl. 1, 3, 7 et 48^a (s. 9, 21) atque in capitis primi eclogis omnibus. haec casui tribui nequeunt. sed quod multis exemplis moniti passim ad-

notavimus in ipsis capitibus περὶ θεοῦ Stobaei et eclogas et lemmata solito rariora esse, id Theophili comparatione iam explicatur. nimirum non solum eclogarum initio pretiosissima capita (π. φιλοσοφίας, π. αἰρέσεων κτλ.) primis foliis archetypi codicis abscissis perierunt, sed etiam prima quae iam supererant folia tam male habita erant ut integra describi non possent et eclogae nonnullae evanidae, lemmata plurima praetereunda essent: ita in cap. 1 π. θεοῦ praeter ecl. 1, 1, 1 cuius lemma Θεοδέκτου cum inscriptione capitis servatum est lemmata omnia intercederunt ab ecl. 2 ad 9 (nam quod 1, 1, 2 et 3 editur Εὐριπίδου et Ἀράτου ex P², supplevit Ianus Lascaris ut alio loco demonstrabo), lemmata ecl. 1, 1, 10 et 11 delapsa sunt ad ecl. 12 versus 'tritum' quartum quintum, deinde lemmata ecl. 13^{a-h}, 14-24 rursus omnia perierunt; ex 30 igitur poeticarum eclogarum lemmatis tria aetatem tulerunt. item in cap. 3 π. δίκης inter ecl. 2 et 14: 15 et 19: 39 et 49 fere nulla supersunt lemmata, reliquorum pars probabiliter eo servata est quod in textu, non in margine exarata erant (ut ecl. 14, 15 in P). itaque ut summam faciamus constat in prioribus eclogarum capitibus ex lemmatis nil concludere licere de pristini thesauri forma, immo ut e Theophilo ita ex omnibus scriptoribus quotquot cum Stobaeo eiusque fontibus cohaerere cognoverimus lemmata in Stobaeo esse redintegrandam.

Theophilum eodem gnomologio uti quod Stobaeo pro operis fundamento fuit, nemo non videt (cf. ad

s. 20. 11 et 17^{ae} quas item uterque sine distinctione coniungit, al.), eiusdem gnomologii tertium excerptum servavit Orio qui in cap. 5 (π. θεοῦ) deinceps exhibet 6 = Theoph. 8: 7 = Theoph. 5 et 10: 13 = Theoph. 3. antiquae denique originis indicia cum ipse poetarum delectus, tum in singulis frequens cum Plutarchi sive Chrysippi de audiendis poetis doctrina similitudo. sed de forma atque ambitu florilegii quod Theophilus exscripsit pauca addam. atque incipit ab iis qui εἶπον πρόνοιαν εἶναι, sed s. 1 statim subiungit s. 2 quae contrarium probare videbatur, s. 3-8 rursus cum s. 1 consentiunt, tamen concludit καὶ τὰ τοιαῦτα εἰπόντες ἀσύμφωνα ἑαυτοῖς ἐξεῖπον, ita quae putaveris apologetae accepta fuisse testimonia de deo omnium rerum rectore, inserta s. 2 facile immutavit in sententiam Scepticam poetas secum ipsos pugnare solere. iam s. 2 non sine interpretationis artificio intrusam esse vidimus; eximamus et quae restant veteris capituli περὶ θεοῦ καὶ προνοίας eclogae vide quam bene cum Stobaeo congruant: Theoph. 1. 3. 4. 8 = Stob. ecl. 1, 1, 3. 4. 10. 19 i. e. antiquum uterque ordinem servavit. itaque quae intercedunt apud Theophilum et in Stobaeo nunc desunt, Theoph. 5-7 in gnomologio vetusto locum habebant inter Stob. ecl. 1, 1, 10 et 19. — eadem res est in ecl. cap. 3 (περὶ δίκης) = Theoph. 9 sqq. iterum s. 9 Sophoclem sua arte interpretatur et s. 10 ut novam sententiam subiungit versus quos a s. 5 callide separavit, unde concludit ipsos poetas concedere se τὸ ἀληθές μὴ ἐπίστασθαι. iam misisse videtur poetas, sed c. 37 redit ad sententias περὶ δίκης demonstraturus ὅτι μέλλουσιν κολάζεσθαι οἱ τὰ ἄδικοι πράττοντες, at quae secuntur s. 11-15 iam supra adnotavimus potius esse capituli περὶ τοῦ δρᾶν καὶ τοῦ παθεῖν et περὶ τοῦ εἰ δεῖ κακῶς δρᾶν τοὺς ἐχθρούς. haec si rursus ut fas est eximimus (et cum iis s. 18-20 item aliunde sumptas cf. adn.), reliqua cum s. 9 coniungimus, iterum recuperabimus vetusti capituli epitomen: Theoph. 9. 16. 17^{ae}. 21 = Stob. ecl. 1, 3, 7. 19. 26-29. 48^a. in Stobaeo sane Theoph. 11 = ecl. 1, 3, 24 item sententiis περὶ δίκης haud ita apte inseritur, sed in antiquissimo thesauro haec olim alio loco composita fuisse non solum perversa Theophili dispositione, verum ea quoque re comprobari videtur, quod Sto-

baeus etiam sententiam 12 antiquitus cum s. 11 coniunctam in aliud caput transtulit, cum plane gemellam s. 21 in cap. 3 receperit (ita fortasse simplex quoque lemma Ἀισχύλου explicatur) — hoc certum est non tantum res sed summam quoque rerum dispositionem quam Stobaeus sequitur altero p. Chr. n. saeculo vetustiorum esse, capita vero plura olim fuisse siquidem praeter caput περὶ δίκης fuit etiam caput περὶ τοῦ δρᾶν (π. τ. δρᾶν καὶ τοῦ παθεῖν et π. τ. κακῶς δρᾶν τοὺς ἐχθρούς) cuius formam Theophilus servavit, quod tamen a Stobaei dispositione alienum est. Theophili autem s. 18-19 (ὅτι ἀβέβαιος ἡ τῶν κακῶν εὐπραξία, cf. Stob. fl. c. 105), 20 (περὶ ὀρκου et ἐπιρκίας), 22 (περὶ θανάτου) et quas in fine exhibet eclogae περὶ τοῦ κρίνειν illi demonstrant gnomologium praesto fuisse uberrimum neque id tantum capita περὶ θεοῦ δίκης εὐσεβείας sim. habuisse, quibus rebus hoc quoque quam certissime evincitur Theophilum vero gnomologio usum esse, non sententias poetarum cum antiquo commentario accepisse, immo quae ipsius disputationis sunt capita περὶ μοναρχίας προνοίας κρίσεως (s. p. 136) cum dudum constituta essent, diversa capita gnomologii haud sine labore et confusione ad suam sententiam accommodavit. gnomologium igitur adhibuit Iustiniano (s. p. 123) quidem recentius, Stobaeo autem simillimum sed multo antiquius, nam magis peculiariora sunt capita quam quae postea in collectionibus gnomologicis fieri solebant. atque cum Theophilum a capite π. δίκης ad caput π. τ. δρᾶν (inde ad cap. π. κακίας sim.) transire et a quaestione π. κρίσεως καὶ κολάσεως ad eclogas π. τ. κρίνειν deferri videamus, qua ratione in excerptendo gnomologio suo usus sit tamquam exemplo cognoscimus.

38.

Iustinus apologetarum antiquissimus et ipse similes eclogarum collectiones suo tempore exstitisse et in omnium manibus fuisse ostendit apol. 1, 20 (postquam Sibyllam et Hystaspem cum Stoicis γενήσεσθαι τῶν φθαρτῶν ἀνάλωσιν διὰ πυρὸς existimare dixit cf. Theoph. ad Autol. 2, 38 p. 116): εἰ οὖν καὶ ὁμοίως τινὰ τοῖς παρ' ὑμῖν τιμωμένοις ποιηταῖς καὶ φιλοσόφοις λέγομεν, ἕνια δὲ καὶ μεζώνως καὶ θείως καὶ

μόνοι
σοῦμε
κοσμή
δόγμα
κολάζ
τὰς
λαγμέ
λοσόφ
δὲ μὴ
cap. 9
Μενά
φράζ
Ζομέν
molog
cognos
c. 38
etiam
chia
reliqu
aucto
σεῖ κ
κτλ.
eos
tendi
pecul
poeta
περὶ
Chris
disse
iis qu
nande
mon.

Ta
152)
locum
φνη
dicit

ian
temp
copiā
mem

μόνοι μετὰ ἀποδείξεως, τί παρὰ πάντας ἀδίκως μι-
σοῦμεθα: τῷ γὰρ λέγειν ἡμᾶς ὑπὸ θεοῦ πάντα κε-
κοσμηθῆναι καὶ γεγενῆσθαι Πλάτωνος δόξομεν λέγειν
δόγμα· τῷ δὲ ἐκπύρωσιν γενέσθαι Στωικῶν· τῷ δὲ
κολάζεσθαι ἐν αἰσθήσει καὶ μετὰ θάνατον οὕσας
τὰς τῶν ἀδίκων ψυχάς, τὰς δὲ τῶν σπουδαίων ἀπηλ-
λαγμένας τῶν τιμωριῶν εὖ διάγειν ποιηταῖς καὶ φι-
λοσόφοις τὰ αὐτὰ λέγειν δόξομεν (cf. cap. 18)· τῷ
δὲ μὴ δεῖν χειρῶν ἔργοις ἀνθρώπους προσκυνεῖν (cf.
cap. 9 Athenag. suppl. 17 Clem. Al. prot. 4 p. 50 al.).
Μενάνδρῳ τῷ κωμικῷ καὶ τοῖς ταῦτα φήσασι ταῦτα
φράζομεν, μείζονα γάρ τὸν δημιουργὸν τοῦ σκευα-
ζομένου ἀπεφώνησαντο, quibus verbis clarissime gno-
mologiorum capita quae his disputationibus adhiberi
cognovimus describuntur, cf. e. g. Theophili verba 2
c. 38 quae s. p. 135 sq. attulimus aut quae propius
etiam ad utrumque accedunt Iustini q. f. de monar-
chia cap. 2-4/5 de quibus mox agemus, nam ut in
reliquis ut Christianos defendat Platonis et Stoicorum
auctoritate nititur, ita περὶ τοῦ κολάζεσθαι ἐν αἰσθή-
σει καὶ μετὰ θάνατον οὕσας τὰς τῶν ἀδίκων ψυχάς
κτλ. ne nova et inaudita Christiani credere videantur
eos ποιηταῖς καὶ φιλοσόφοις τὰ αὐτὰ λέγειν con-
tendit et in hac re poetas quoque cum philosophis
peculiarem locum habuisse ostendit — easdem autem
poetarum sententias legimus apud Theophilum; atque
περὶ τοῦ μὴ δεῖν χειρῶν ἔργοις προσκυνεῖν quod
Christianos cum Menandro reliquisque poetis non
dissentire dicit, gnomologii caput spectat simillimum
iis quae exstant apud Iustinum mon. 4 et 5 ubi Me-
nander adest testium gravissimus (cf. p. 124 et i. ad
mon. 4).

39.

Tatianus Antiochenus doctissimus apologeta (c. a.
152) excerptis gnomologicis abstinuit, nisi forte iis
locum dedisse putandus est ἐν τῷ πρὸς τοὺς ἀπο-
φνημένους τὰ περὶ θεοῦ quod se scripturum esse
dicit or. ad Graec. 40, —

iam vero ut gnomologiorum quae apologetarum
tempore in usu fuerunt historiam colligamus, quanta
copia fuerit ipse vides: novit etsi verbo tantum eorum
meminit Iustinus (a. 138/52), Iustini exemplum secuti

sunt Athenagoras et Theophilus ita ut excerpta ipsa
apponerent, sed ut paucis contentus esset Athenago-
ras (a. 177/8), Theophilus integra capita eius gnomo-
logii quod tunc temporis ferebatur describeret (c. a.
185); sic paulatim ut res postulare videbatur defen-
sionis locum auxerunt et munierunt ac plura deinceps
poetarum testimonia afferre consueverunt, et cum in-
ter Christianos et paganos de deo et providentia cer-
tari tamen non sit desitum, nova usque testimonia
proferre tamquam coacti sunt, ita in libro de monar-
chia qui etiamsi Iustino falso tribuitur et Theophilo
fortasse non est antiquior, Clementem tamen Alexan-
drinum longe antecedit (cf. s. p. 129), non solita et
iam obsoleta exempla repetuntur, sed cap. 5 novum
gnomologii de deorum cultu excerptum inducitur quod
ex fonte exquisitissimo et antiquissimo repetitum esse
cognovimus; ei autem capp. 2-4 (de quibus infra ac-
curatius videbimus) aliae poetarum sententiae prae-
mittuntur quae reliqua omnia et pondere et novitate
longe superant, denique paucis annis post (ab a. 200)
Clemens Alexandrinus et ipse de singulari dei natura
tot nova poetarum testimonia protulit ut quidquid ex
antiquis auctoribus peti potuisset videatur exhaustum
esse dixeris: tantus fuit gnomologiorum quae intra
pauca decennia in usu erant numerus — quae tamen
omnia ex uno eoque antiquissimo fonte prodierunt,
atque tanta ubertate antiquum flumen per saecula
etiam ferebatur, ut ad unum caput de dñs posterior
quisque aut ex ipso flumine aut ex rivulis nova hau-
rire posset, tamque rara et vetusta sunt omnia ut in
Iustini mon. c. 5 e. g. ex 18 eclogis 12 solus Iusti-
nus (et ex eo Clemens) servaverit, 2 praeter eum
uni Stobaeo innotuerint, 4 legantur apud auctores
quos ad ipsum Chrysippum redire constat, vel in
Theophilo in 10 eclogis ubi Stobaeus et Orio defi-
ciunt semel novus testis accedat; eadem res est in
Clemente ut infra apparebit, quantum porro perierit
ignoramus; sed si ex altero p. Chr. n. saeculo tot
gnomologiorum exempla supersunt, quot antiquitus
fuisse censebimus inde ab illo tempore quo primus
sententiarum thesaurus conditus est! atque si ea gno-
mologiorum historia et fata fuerunt, quomodo ex
variorum quae deinceps fuerunt gnomologiorum laci-
niis huc illuc direptis et dispersis aut ex frustulis

quae per saeculorum seriem scriptores ad usum suum converterunt et conformarunt, prisci thesauri formam atque imaginem refingere poterimus? certe Stobaeum iam magis magisque perspeximus nil esse nisi antiquarum collectionum progeniem, sed copia et ubertate quantum distat ab his apologetarum excerptis quae et ipsa quattuor fere saeculis post Chrysippum facta sunt et casu quodam ad nos pervenerunt!

at cur tandem boni patres poetis Graecorum ita studuerunt aut qua re ducti in illos potissimum inciderunt? nonne mirum — quamquam neque philologos neque theologos id miratos esse video — tantam apud eos poetarum maxime fuisse auctoritatem ut horum sententias undique conquirerent, de poetarum verbis tamquam de veritatis documentis disputarent, ab illis velut a testibus gravissimis saepe exordium caperent? an putabas principes illos scriptores Christianos iam adeo in antiquas Graecorum litteras se insinuasae ut in classicis auctoribus habitare viderentur? quid igitur tam novi accidit quod patres impelleret ut poetas praecipue cum Christiana doctrina compararent et aut insperatum consensum arriperent aut dissensum notarent? verum illi neque insito poetarum amore affecti ipsos adierunt neque tamquam renascente veterum scriptorum studio ad eos redierunt, gnomologia scilicet adhibuerunt, qua re quid simplicius esse videtur? attamen cur iis usi sint non ut flores decerperent sed ut argumenta disputationis inde repeterent iustam causam nondum video. ne multa, non illi ad novas quaestiones poetarum sententias collegerunt vel selegerunt aut in hoc disputationum genere primi vestigia posuerunt, sed res dum cognitas, argumenta tot scriptorum operibus pertractata, exempla longo usu pervulgata ad suum propositum revocarunt, et facili labore accommodaverunt, quaeque apud illos legimus nil sunt nisi antiquiorum disputationum de poetarum theologia quae inde a Chrysippo nunquam non instituebantur imagines et excerpta, quae prout Christiana fides inter Graecos propagabatur et Graecorum litterae cum nova religione coaluerunt, ad novum usum ultro se offerebant, cum illis poetarum sententiae a scriptoribus Christianis ita receptae sunt ut vetustae originis notas ubique impressas habeant, quodsi apologetarum

opera ad Christianam doctrinam conformandam nostrosque mores temperandos aliquid contulerunt, poetarum Graecorum sapientiam ex quo tempore Stoici illorum sententias cum sua opinione conciliare conati sunt usque ad hunc diem permanasse optimo iure contenderis.

poeticarum eclogarum quae a profanis Christianisque scriptoribus in quaestionibus theologicis afferri solent eandem esse naturam atque originem significavi et unde provenerint primum indicavi (s. p. 122) cum Clementis locum Sexto compararem qui in 'gnomologia' Stoicorum caput $\pi\epsilon\rho\iota\ \theta\epsilon\omega\nu$ propriam et conspicuam sedem habuisse docet. duplex igitur fuit cum in reliquis rebus quas tractamus omnibus tum in capite $\pi\epsilon\rho\iota\ \theta\epsilon\omega\nu$ antiquorum excerptorum memoria, cum et per gnomologia ubi initio collocari solebant et per commentationes quibus de deorum numine et cultu disputabatur traderentur, quorum ut una eademque est origo ita ad eundem finem spectant, sic apologetae quoque cum de deorum natura poetis ut testibus locupletissimis utuntur, modo commentationes illas modo ipsa gnomologia adhibuisse putandi sunt, velut Iustinus probabiliter cum Menandrum aliosque poetas commemoraret eiusmodi disputationes respexit — quamquam ut iterum moneam quae in his legabantur in gnomologiis certe non deerant cum ab eodem auctore profecta et ex eodem fonte utraque hausta essent — respexit sine dubio Athenagoras qui cum Luciano aequali plane congruit, qui secuti sunt Theophilus et 'monarchiae' scriptor ut testium numerum atque pondus augerent ipsa gnomologia adierunt et ex iis nova auxilia petierunt: ita quae si originem spectamus coniungenda sunt, quam varia ratione servata sint facile distinguimus.

hinc igitur καὶ ποιηταὶ μὲν καὶ φιλόσοφοι sollemniter fere consociati (cf. Athenag. s. p. 130 Theoph. s. p. 131 sqq., plura infra colligam), atque quod Sceptici contenderant poetarum nullum usum esse cum contraria inter se affirmarent, apologetae ita facile inverterunt ut inde concluderent 'Graecos' secum usque pugnare neque veritatem assecutos esse, aut Scepticorum Epicureorumque argumenta secuti falsa vana foeda de dis poetis credidisse et docuisse clamabant, aut sicubi dixerant quae probari posse vi-

derent
divino
accep
ut sap
et int
perv
digi
data
ram
teraru
mox
rum s
conter
et pr
runt.
intelle
vicissi
non s
illae
tore
relinq
losoph
althr
quissi
tunt,
gula
fundam
potest
et ad
atq
auctor
menta
rum
et fab
etsi a
eunde
saepe
lus po
rum
ditur
omnes
πολλ
γείας
vos T

derentur Graecos vel fortuito in vera incidisse vel divino numine ductos umbram quandam veritatis accepisse coniecerunt. ita paulatim res eo devenit ut sapientiam Graecam cum fide Christiana conciliari et interpretatione quae in his quaestionibus dudum pervulgata erat eam quoque ad veram doctrinam redigi posse suspicarentur, ut una hominibus veritas data esse videretur; immo cum sapientiam 'barbaram' ut unice veram ita omnibus antiquiorem et ceterarum fontem esse in dies magis sibi persuaderent, mox Graecos sua a barbaris petivisse, ex Hebraeorum sacris libris imitando expressisse et furatos esse contenderunt, illorum sapientiam nil esse nisi Mosis et prophetarum depravatam scientiam ipsi crediderunt. cuius rei historia universa nunc demum plane intellegitur, quamquam quae singulae disputationis vicissitudines fuerint apud scriptores quos habemus non semper clare distinguitur et quomodo paulatim illae opiniones natae auctae propagatae sint accuratior quam adhuc factum est examine perquirendum relinquitur (cf. Harnack Heidnische Dichter und Philosophen bei christlichen Schriftstellern, Gesch. der altchristl. Litt. 1, 876). nam litteras Christianas antiquissimas a Graecis pendere omnes uno ore repetunt, quo modo cohaereant utinam tandem per singula demonstrare conentur. nam ipsum nostrae vitae fundamentum neque perspicere neque recte aestimari potest nisi iis quae Graecorum sunt penitus cognitae et ad originem redactis.

atque poetarum et gnomologiorum apud apologetas auctoritas unde repetenda sit vidimus. sed in commentariis theologicis quos diximus non solum poetarum sententiose dicta tractabantur, sed res quoque et fabulae quas narrabant percenseri solebant. quae etsi a nostro proposito aliena sunt tamen cum ad eundem finem atque originem spectent, cum illis ita saepe cohaerent ut discerpi nequeant velut Theophilus post gnomologica excerpta (s. p. 137) statim poetarum mythologiam adit, et ipsum Chrysippum aggreditur quem ne turpissimis quidem exemplis abstinuisse omnes conqueruntur (ad Aut. 2, 8 Χρύσιππος δὲ ὁ πολλὰ φλυαρήσας ἐτι γὰρ μοι καταλέγειν τὰς ἀσελγείας τῆς μητρὸς θεῶν... ἢ ὅτι ὁ Ζεὺς ὁ καλούμενος Τραγῶδης κατακαύσας τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα κτλ. cf.

Epiphan. ancor. 106). in his poetarum fere eundem esse numerum et delectum atque in gnomologia theologica nemo mirabitur, et quoniam talia quoque ad illustrandam illarum quaestionum naturam haud inutilia esse videntur, locum addam Theophili ex gnomologicis aliisque manifesto constitutum, ad Autol. 3, 2 p. 117: τρόπων γὰρ τινι οἱ τὰ ἄδηλα συγγράφοντες ἄερα δέρουσιν. τί γὰρ ὠφέλησεν Ὀμηρον συγγράψαι τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον καὶ πολλοὺς ἐξαπατήσαι, ἢ Ἡσίοδον ὁ κατάλογος τῆς θεογονίας τῶν παρ' αὐτῷ θεῶν ὀνομαζομένων, ἢ Ὀρφέα οἱ τριακόσιοι ἐξήκοντα πέντε θεοί, οὐς αὐτὸς ἐπὶ τέλει τοῦ βίου ἀθετεῖ ἐν ταῖς Διαθήκαις αὐτοῦ λέγων ἕνα εἶναι θεόν (cf. i. ad mon. 2); τί δὲ ὠφέλησεν Ἀρατον ἢ σφαιρογραφία τοῦ κοσμικοῦ κύκλου (cf. Theoph. s. p. 132) ἢ τοὺς τὰ ὅμοια αὐτῷ εἰπόντας πλὴν τῆς καθ' ἄνθρωπον δόξης ἧς οὐδὲ αὐτῆς κατ' ἀξίαν ἔτυχον; τί δὲ καὶ ἀληθὲς εἰρήκασιν; ἢ τί ὠφέλησεν Εὐριπίδην καὶ Σοφοκλέα ἢ τοὺς λοιποὺς τραγωδιογράφους αἱ τραγῳδαί, ἢ Μένανδρον καὶ Ἀριστοφάνην καὶ τοὺς λοιποὺς κωμικοὺς αἱ κωμῳδαί, ἢ Ἡρόδοτον καὶ Θουκυδίδην αἱ ἱστορίαι αὐτῶν, ἢ Πυθαγόραν τὰ ἄδύτα καὶ Ἡρακλέους στήλαι, ἢ Διογένην ἢ κυνικὴ φιλοσοφία, ἢ Ἐπίκουρον τὸ δογματίζειν μὴ εἶναι πρόνοιαν, ἢ Ἐμπεδοκλέα τὸ διδάσκειν ἀθεότητα, ἢ Σωκράτην τὸ ὁμνύειν τὸν κύνα κτλ. (cf. Menag. ad Laert. Diog. 2, 40). scilicet Euripides et Menander in omnibus his quaestionibus quae pendent a Chrysippo regnabant, verum Theophilus Sophoclem et Aristophanem clarissimos poetas etsi non anteponendos at nullo modo praetermittendos esse censuit, cui loco (ut alia mittam) alterum ob singularem non rerum sed consilii similitudinem subiungam,

Tatiani or. ad Graecos c. 24: τί μοι συμβάλλεται πρὸς ὠφέλειαν ὁ κατὰ τὸν Εὐριπίδην μαινόμενος καὶ τὴν Ἀλκμαίωνος μητροκτονίαν ἀπαγγέλλων, ὃ μὴδὲ τὸ οἰκεῖον πρόσεστι σχῆμα, κέχνην τε μέγα καὶ εἶφος περιφέρει καὶ κεκραγῶς πῖμπραται καὶ φορεῖ στολὴν ἀπάνθρωπον; ἐρρέτω καὶ τὰ Ἡγησίου μυθολογήματα καὶ Μένανδρος τῆς ἐκείνου γλώττης ὁ στιχοποιός. τί μοι καὶ τεθηπέναι τὸν μυθικὸν αὐλητήν; τί δὲ μοι καὶ κατὰ Ἀριστόξενον τὸν Θηβαῖον Ἀντιγενίδην πολυπραγμονεῖν; non omnia intellego: ad Euripidem (cf. Nauck p. 380) spectare non videtur

Trag. fr. ad. 358 ap. Plut. aud. poet. p. 35 F cf. p. 88 F sed Sophocli potius adscribendum, Antigenidae dictum exstat diversum tamen in Phil. q. o. p. l. s. p. 91. Hegesiae (Magnesii) autem mythologemata sine dubio ea dicit quae ille Plutarcho teste (vi. Alex. 3) cum magna religionis irrisione narraverat, Dianae Ephesiae cum propter partum Olympiadis domo abesset templum deflagravisse (eadem Timaeum tradidisse auctor

est Cicero n. d. 2, 27, 68), atque id ipsum Menandrum tetigisse statuendum est. reliqua tam contracta ut expedire nequeam. hoc certum est significari Eupidis Menandri aliorum excerpta (mythologica tamen magis quam gnomologica, nam de spectaculis illius temporis non cogitabimus. cf. cap. 23 et 8) iis similia et ex iisdem fontibus oriunda atque quae in quaestionibus de religione pagana afferri solere cognovimus.

Menan-
contracta
ri Euri-
tamen
is illius
similia
maestio-
vimus.

S C H O L A E

SECUNDVM ORDINES DISCRIPTAE

I. ORDINIS THEOLOGORVM CATHOLICORVM

a. PROFESSORES ORDINARIJ

FRANCISCVS HENRICVS REVSCH Dr. *Publice* I) De versionibus S. Scripturae latinis et germanicis disputabit bis d. Merc. Sat. h. XI. *Privatim* II) Introductionem in Vetus Testamentum docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI. III) Theologiae dogmaticae partem II tradet quotidie h. X.

IOSEPHVS LANGEN Dr. *Publice* I) Epistolam ad Galatas interpretabitur semel d. Merc. h. XI. *Privatim* II) Evangelium Marci exponet bis d. Lun. et Iov. h. XI. III) Historiae ecclesiasticae partem IV enarrabit quinque d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XII.

CAR. AD. HENRICVS KELLNER Dr. *Publice* I) Exercitationes tam catecheticas quam homileticas moderabitur bis d. Ven. h. V et d. Sat. h. XII. *Privatim* II) Theologiae pastoralis partem alteram docebit ter d. Lun. Mart. Iov. h. XI.

FRANCISCVS PHIL. KAVLEN Dr. *Privatim* I) Vaticinia in Veteri Testamento de Messia Novi Foederis edita explicabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII. *Privatissime et gratis* II) Exercitationes ad Vetus Testamentum pertinentes in seminario theologico moderabitur bis d. Merc. Sat. h. XII.

IOHANNES HENRICVS SCHROERS Dr. *Privatim* I) Historiae ecclesiasticae partem I enarrabit quinque a d. Lun. ad d. Ven. h. IX. *Privatissime et gratis* II) Seminarii exercitationes historicas moderabitur bis d. Ven. h. IV et V.

IACOBVS KIRSCHKAMP Dr. *Privatim* I) Theologiae moralis partem priorem docebit quinque a d. Lun. ad d. Ven. h. X. *Privatissime et gratis* II) Seminarii theologici exercitationes ad theologiam moralem spectantes moderabitur bis d. Iov. h. IV et V.

IOSEPHVS RAPPENHOENER Dr. *Privatim* I) Theologiae dogmaticae partem III docebit quotidie a d. Lun. ad d. Sat. h. VIII. *Privatissime et gratis* II) Seminarii theologici exercitationes dogmaticas moderabitur bis d. Mart. h. V et VI.

IOSEPHVS FELTEN Dr. *Privatim* I) Vitam et doctrinam Iesu Christi iuxta quatuor evangelia exponet quater d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI. *Privatissime et gratis* II) Exercitationes exegeticas ad Novum Testamentum spectantes moderabitur bis d. Lun. h. IV et V.

b. PROFESSORES EXTRAORDINarii

BERNARDVS FECHTRVP Dr. *Publice* I) Symbolicam tractabit bis d. Lun. Sat. h. XI. *Privatim* II) Liturgicam docebit quater d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI.

WINFRIDVS PHILIPPVS ENGLERT Dr. *Publice* I) De problemate vitae humanae, adversus socialismum, profitebitur bis d. Lun. Iov. h. IV. *Privatim* II) Apologeticam religionis Christianae docebit bis d. Mart. et Ven. h. XII. III) Philosophiam propaedeuticam theologiae instituet quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X.

II. ORDINIS THEOLOGORVM EVANGELICORVM

a. PROFESSORES ORDINarii

GVILELMVS LVDOVICVS KRAFFT Dr. *Publice* I) Historiam ecclesiae romano-catholicae a concilio Tridentino usque ad Vaticanum tradet bis d. Sat. h. IX et X. *Privatim* II) Historiam ecclesiae a Caroli M. temporibus usque ad reformationem enarrabit quinque a d. Lun. ad d. Ven. h. X. *Privatissime et gratis* III) Exercitationes seminarii historico-ecclesiasticas moderabitur semel d. Ven. h. VI.

ADOLFVS HERMANNVS HENRICVS KAMPHAVSEN Dr. *Publice* I) Seminarii regii sodalibus librum Amosi prophetae explicandum proponet semel d. Mart. h. VI et VII. *Privatim* II) Introductionem in Vetus Testamentum docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. V.

FRIDERICVS ANTONIVS AEMILIVS SIEFFERT Dr. *Publice* I) Seminarii regii exercitationes systematicas dirigere perget semel d. Ven. h. VI et VII. *Privatim* II) Epistolam Pauli ad Romanos datam interpretabitur quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII. III) Ethicam christianam docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI.

CAROLVS EDVARDVS GRAFE Dr. *Publice* I) Exercitia seminarii regii ad Novum Testamentum spectantia moderari perget semel d. Lun. h. VI et VII. *Privatim* II) Novi Testamenti theologiam explicabit quater d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IV.

EVGENIVS FRIDERICVS FERDINANDVS SACHSSE Dr. *Publice* I) Exercitationes catecheticas instituet bis d. Lun. h. III et IV. II) Exercitationes homileticas moderabitur bis d. Merc. h. V et VI. *Privatim* III) Theologiae practicae partem alteram tractabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X. IV) Artem homileticam docebit bis d. Merc. Sat. h. X.

CAROLVS GVILELMVS IOHANNES SELL Dr. *Publice* I) De Martini Lutheri vita et scriptis disseret semel d. Sat. h. XI. *Privatim* II) Historiae ecclesiasticae partem tertiam enarrabit quinques d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X.

b. PROFESSORES EXTRAORDINARIJ

IOHANNES MEINHOLD Lic. *Publice* I) Librum Samuelis summatim percurreret semel d. Iov. h. VI. *Privatim* II) Librum psalmorum interpretabitur quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX. III) Historiam rerum Israelitarum enarrabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. V.

EDWARDVS FERDINANDVS CAROLVS BRATKE Lic. *Publice* I) Symbolum apostolicum interpretabitur semel d. Merc. h. XI. *Privatim* II) Historiae ecclesiasticae partem primam usque ad Caroli M. tempora tradet quinques a d. Lun. ad d. Ven. h. X.

ERNESTVS TROELTSCH Lic. *Publice* I) Exercitationes seminarii dogmatico-historici moderabitur semel d. Iov. h. VI et VII. *Privatim* II) Theologiae dogmaticae secundam partem docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI.

c. PRIVATIM DOCENS

ARNOLDVS MEYER Lic. *Privatim* Evangelium Iohannis explicabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII.

III. ORDINIS IVRECONSVLTORVM

a. PROFESSORES ORDINARIJ

IOHANNES FRIDERICVS DE SCHVLTE Dr. *Privatissime et gratis* I) In seminario regio exercitationes iuris canonici moderabitur semel d. Sat. h. IX. *Privatim* II) Historiam iuris et imperii Germanici docebit quinques a d. Lun. ad d. Ven. h. XII.

GVILELMVS ENDEMANN Dr. *Publice* I) Ius maritimum tradet semel d. Merc. h. XII. *Privatim* II) Ius mercaturae docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI. III) Ius cambiorum exponet bis d. Merc. h. XI d. Sat. h. X. IV) Processum criminalem explicabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII.

PAVLVS KRVEGER Dr. *Privatim* I) Institutiones iuris Romani tradet quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X. II) Pandectarum partem III i. e. ius hereditarium et ius familiae tradet quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX. *Privatissime et gratis* III) In seminario regio exercitationes iuris Romani instituet semel d. Mart. h. V et VI.

HERMANNVS SEVFFERT Dr. *Publice* I) In seminario regio exercitationes processus civilis instituet semel d. Lun. h. v. *Privatim* II) Ius criminale tractabit quinques d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. VIII. III) Exercitationes iuris et processus criminalis moderabitur semel Iov. h. v et VI.

HERMANNVS HVEFFER Dr. *Publice* I) Ius matrimoniorum tradet bis d. Lun. et Iov. h. IV. *Privatim* II) Ius ecclesiasticum catholicorum et evangelicorum docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. III.

CONRADVS HYBERTVS HVGO LOERSCH Dr. *Publice* I) Partes selectas iuris Germanici privati exponet semel d. Merc. III. *Privatim* II) Ius privatum Germanicum cum iure feudali docebit quinques d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX. III) Ius Francogallicum quod viget in terris Rhenanis tradet quinques d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X.

GVILELMVS KAHL Dr. *Privatim* I) Ius publicum Germaniae et Borussiae docebit quinques d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X. *Privatissime et gratis* II) In usum theologiae evangelicae studiosorum ius ecclesiasticum tradet bis d. Mart. Ven. h. III.

ERNESTVS ZITELMANN Dr. *Privatim* I) Pandectarum partem primam (partem generalem et ius rerum) tradet d. Lun. Iov. h. X et d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI. II) Exercitationes iuris civilis practicas instituet d. Merc. h. XII d. Sat. h. XI et XII. *Privatissime et gratis* III) In seminario regio societati iuris Romani praeerit d. Lun. h. v et VI.

IVLIVS BARON Dr. *Publice* I) In seminario regio cum studiosis provectoribus iuris Romani controversias graviore tractabit semel d. Merc. h. v et VI. *Privatim* II) Pandectarum partem II (ius obligationum) exponet quater d. Mart. Merc. Ven. Sat. h. X. III) Processum civilem imperii Germanici docebit quinques d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX. IV) Exercitationes iuris Romani exegeticas instituet semel d. Ven. h. v et VI.

b. PROFESSOR EXTRAORDINARIUS

ERNESTVS LANDSBERG Dr. *Publice* I) Eius quod novo codice perfecto vigeat iuris civilis Germanici summa principia exponet semel d. Merc. h. v. *Privatim* II) Exercitationes ad Pandectarum interpretationem instituet bis d. Ven. h. VI et VII.

c. PRIVATIM DOCENTES

HENRICVS HACKFELD PFLVEGER Dr. *Privatim* Historiam iuris Romani tractabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI.

CAROLVS SARTORIUS Dr. *Privatim* Ius publicae administrationis Germaniae et Borussiae docebit quinques a d. Lun. ad d. Ven. h. X.

IV. ORDINIS MEDICORVM

a. PROFESSORES ORDINARIJ

FRANCISCVS DE LEYDIG lectiones non habebit.

EDVARDVS PFLVEGER Dr. *Publice* I) Seminarium physiologicum moderari perget quotidie. *Privatim* II) Physiologiae specialis partem alteram i. e. vegetativam docebit quinquies d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX.

CAROLVS KOESTER Dr. *Privatissime et gratis* I) Laboratorium pathologicum moderabitur quotidie. *Privatim* II) Anatomiam et physiologiam pathologicam specialem docebit quinquies d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. v. III) Cursum demonstrativum anatomiae pathologicae instituet cum exercitationibus rite obducendi cadavera prout materia suppetet bis d. Lun. Iov. h. II et III.

THEODORVS SAEMISCH Dr. *Publice* I) De ratione mutua inter oculi et corporis morbos disseret semel d. Iov. h. VIII. *Privatim* II) Clinicum ophthalmiatricum moderabitur ter d. Lun. Mart. Ven. h. VIII. III) Cursum operationum in oculo instituendarum habebit semel d. Ven. h. II. IV) Cursum ophthalmoscopicum instituet semel d. Merc. h. II et III.

CAROLVS BINZ Dr. *Privatissime et gratis* I) Laboratorium pharmacologicum moderari perget quotidie h. p. st. *Privatim* II) Pharmacologiae experimentalis partem dimidiam tradet d. Lun. Merc. Iov. h. III. III) Toxicologiam experimentalem exponet bis d. Mart. Ven. h. III.

ADOLPHVS LIBER BARO DE LA VALETTE ST. GEORGE Dr. *Privatissime et gratis* I) Laboratorium anatomicum moderari perget una cum NVSSBAVM P. E. et SCHIEFFER-DECKER P. E. quotidie ab h. IX ad h. I. *Privatim* II) Anatomiam specialem docebit quotidie h. VIII. III) Exercitationes anatomicas una cum NVSSBAVM P. E. et SCHIEFFER-DECKER P. E. moderabitur quotidie ab h. IX ad h. IV.

FRIDERICVS TRENDLENBURG Dr. *Publice* I) Akiurgiae capita selecta tradet semel d. Merc. h. VI. *Privatim* II) Clinicum et policlinicum chirurgicum moderabitur quotidie ab h. IX ad h. X³/₄.

HENRICVS FRITSCH Dr. *Publice* I) Diagnostice et therapiam generalem morborum mulierum tradet h. p. st. *Privatim* II) Clinicum et policlinicum obstetricium et gynaecologicum moderabitur quotidie h. XII. III) Operationum obstetriciarum cursus instituet quater h. p. st.

FRIDERICVS SCHVLTZE Dr. *Publice* I) De morbis medullae spinalis disseret semel d. Ven. h. XII. *Privatim* II) De pathologia et therapia morborum systematis nervorum et musculorum agat bis d. Mart. Iov. h. XII. III) Clinicum medicum moderabitur quotidie ab h. X³/₄ ad h. XII.

CAROLVS PELMAN Dr. *Publice* I) De animi perturbationibus insaniae finitimis disseret semel d. Merc. h. v. *Privatim* II) Clinicum psychiatricum moderabitur bis d. Lun. Iov. h. v.

b. PROFESSORES EXTRAORDINARI

- IOSEPHVS DOVTRELEPONT Dr. *Publice* I) De morbis cutis aget semel d. Merc. h. iv. *Privatim* II) Clinicum et policlinicum morborum cutis et syphiliticum moderabitur bis d. Merc. Sat. h. XII.
- CAROLVS DE MOSENGEIL Dr. *Publice* I) Selecta capita therapiae chirurgiae (de arte gymnastica et depsetica) tradet semel d. Iov. h. III. *Privatim* II) Chirurgiam generalem docebit bis d. Lun. Iov. h. VIII. *Privatissime* III) Cursus depseticos instituet quotidie.
- MAVRITIVS NVSSBAVM Dr. *Privatissime et gratis* I) Laboratorium anatomicum moderari perget una cum LIBERO BARONE DE LA VALETTE ST. GEORGE P. O. et SCHIEFFER-DECKER P. E. quotidie. *Privatim* II) Exercitationes anatomicas una cum LIBERO BARONE DE LA VALETTE ST. GEORGE P. O. et SCHIEFFERDECKER P. E. instituet quotidie ab h. IX ad h. IV. III) Anatomiam organorum sentiendi docebit bis d. Lun. Mart. h. IV. IV) Topographiam intestinorum demonstrabit semel d. Merc. h. IV.
- DITTMARVS FINKLER Dr. lectiones postea indicabit.
- FRIDERICVS FVCHS Dr. *Privatissime et gratis* I) De laesionibus traumaticis aget una cum WITZEL P. E. semel h. p. st. *Privatim* II) Electrodiagnostice et electrotherapiam tradet bis h. p. st.
- HENRICVS WALB Dr. *Publice* I) Otologiae selecta capita tradet semel d. Mart. h. v. *Privatissime et gratis* II) Policlinicum otiatricum moderari perget bis d. Merc. Sat. h. II.
- AEMILIVS VNGAR Dr. *Publice* I) Hygieinem infantium specialem tradet semel h. p. st. *Privatim* II) De infantium morbis aget adiunctis demonstrationibus clinicis bis d. Mart. Sat. h. II. III) Medicinam forensi committionibus iuris studiosis explicabit bis h. p. st.
- PAVLVS SCHIEFFERDECKER Dr. *Privatissime et gratis* I) Laboratorium anatomicum moderari perget una cum LIBERO BARONE DE LA VALETTE ST. GEORGE P. O. et NVSSBAVM P. E. quotidie ab h. IX ad h. I. *Privatim* II) Historiam evolutionis hominis et vertebratorum tradet ter d. Iov. Ven. h. IV Sat. h. IX. III) Exercitationes anatomicas una cum LIBERO BARONE DE LA VALETTE ST. GEORGE P. O. et NVSSBAVM P. E. instituet quotidie ab h. IX ad h. IV.
- IOHANNES LEO Dr. *Publice* I) Colloquium policlinicum habebit semel h. p. st. *Privatim* II) Policlinicum medicum habebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IV. III) Cursum laryngoscopiae dabit bis d. Merc. h. IV et v. IV) Diagnostice chemica et microscopica tradet bis d. Sat. h. II et III.
- OSCARVS WITZEL Dr. *Publice* I) De operationibus ad vitam summo in periculo servandam necessariis aget semel h. p. st. *Privatim* II) De cognoscendis morbis chirurgicis disseret bis d. Sat. h. III et IV. *Privatissime et gratis* III) De laesionibus traumaticis aget una cum FVCHS P. E. semel h. p. st.
- IVLIVS GEPPERT lectiones non habebit.

c. PRIVATIM DOCENTES

GWILELMVS KOCHS Dr. *Gratis* De physiologia cerebri et medullae spinalis disseret semel d. Ven. h. iv.

IOSEPHVS KOCKS Dr. *Gratis* Cursum operationum obstetriciarum instituet quater h. p. st.

CAROLVS BVRGER Dr. *Gratis* I) De morbis narium et laryngis capita selecta tractabit semel h. p. st. *Privatim* II) Cursum laryngoscopiae et rhinoscopiae habebit bis d. Mart. Ven. h. xii.

GEORGIVS KRVKENBERG Dr. *Privatim* Cursum operationum obstetriciarum instituet bis d. Lun. Ven. h. iv.

CAROLVS BOHLAND Dr. *Privatim* Diagnosticea physicam tradet quinquies d. Lun. h. iv. d. Mart. h. v. d. Merc. h. xii. d. Ven. h. xii. d. Iov. h. v.

ROBERTVS THOMSEN Dr. *Gratis* I) Anatomiam et physiologiam cerebri et medullae spinalis hominis docebit semel d. Sat. h. v. II) Psychiatriam forensam docebit semel d. Mart. h. vi.

CAROLVS EIGENBRODT Dr. *Privatim* I) De fracturis et luxationibus disseret bis d. Mart. Ven. h. iv. II) Artem fasciarum applicandarum praecibit bis d. Lun. Iov. h. vi et vii.

HENRICVS BOENNECKEN Dr. *Gratis* I) Polyclinicum odontologicum moderabitur quotidie h. xii. *Privatim* II) De morbis dentium et oris aget bis d. Mart. Ven. h. v. *Privatissime* III) Cursum operationum dentium habebit quotidie h. iii et iv.

MAXIMILIANVS WOLTERS Dr. *Gratis* Anatomiam pathologicam morborum cutis et syphiliticorum tractabit semel h. p. st.

ALBERTVS PETERS Dr. *Gratis* De laesionibus oculorum disseret semel h. p. st.

LEONHARDVS IORES Dr. *Gratis* De tumoribus aget semel h. p. st.

V. ORDINIS PHILOSOPHORVM

a. PROFESSORES ORDINARIJ

FRANCISCVS BVECHER Dr. *Publice* I) Seminarii philologici sodalibus ordinariis Vergili appendicem interpretandam proponet d. Mart. h. vi et vii. *Privatim* II) Latinarum litterarum historiam docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. xi. III) Exercitationes philologas habebit semel d. Iov. h. vi.

HERMANNVS VSENER Dr. *Publice* I) Seminarii philologici sodalibus ordinariis de Platonis dialogis commentantibus et disputantibus aderit d. Ven. h. vi et vii. *Privatim* II) Mythologiam explicabit quater d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. x.

RVDOLPHVS LIPSCHITZ Dr. *Publice* I) Seminarii mathematici sodalium exercitationes una cum KORTVM P. O. moderabitur bis d. Merc. Sat. h. xi. *Privatim* II) Mechanicam theoreticam docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. xi.

- AVGVSTVS KEKVLÉ Dr. *Publice* I) Historiae chemiae capita selecta tractabit semel d. Ven. h. IV. *Privatim* II) Chemiae experimentatae partem II i. e. chemiam organicam tradet quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X. III) Metallorum et salium chemiam docebit bis d. Merc. Sat. h. X. IV) Exercitationes practicas in laboratorio chemico moderabitur una cum ANSCHVETZ P. E. et KLINGER P. E. quotidie ab h. IX ad h. V.
- IVERGEN BONA MEYER Dr. *Publice* I) Societatem philosophicam moderabitur semel d. Merc. h. VI et VII. II) Philosophiam nostrae aetatis exponet semel d. Merc. h. V. *Privatim* III) Historiam philosophiae recentioris inde a Cartesio docebit quater d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IV.
- CAROLVS IVSTI Dr. *Publice* I) De artis pictoriae doctrina disseret semel d. Mart. h. VI. *Privatim* II) Historiam architecturae christianae enarrabit ter d. Mart. Merc. Iov. h. XI.
- IOSEPHVS NEVHAEVSE Dr. *Publice* I) De Aristotelis Organo disseret semel bisve d. Merc. sive Merc. et Sat. h. VIII. *Privatim* II) Psychologiam docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII. III) Metaphysicam tradet quater iisdem diebus h. IX.
- HENRICVS NISSEN Dr. *Publice* I) Seminarii historici sodalibus Aristotelis rem publicam Atheniensium interpretandam proponet semel d. Lun. h. VI et VII. *Privatim* II) Graecorum res gestas enarrabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX.
- HYGO LASPEYRES Dr. *Publice* I) Fundamenta et originem crustae terrestris exponet semel d. Sat. h. IX. *Privatim* II) Mineralogiam specialem tradet d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX. III) Quomodo mineralia arte chemica imprimis auxilio tubi conflandis metallis discernantur in instituto mineralogico exponet una cum BVSZ Dr. semel d. Mart. h. XI et XII. IV) Exercitationes practicas in instituto mineralogico instituet una cum BVSZ Dr. semel d. Ven. ab h. IX ad h. I. *Privatissime* V) Mineralogiae et petrographiae studia singulorum in instituto mineralogico moderari perget una cum BVSZ Dr. quotidie ab h. IX ad h. I.
- EDVARDVS STRASBVRGER Dr. *Publice* I) Selecta capita morphologiae et physiologiae plantarum tradet semel d. Ven. h. XI. *Privatim* II) Botanicam specialem docebit quater d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. XI. III) Quaestiones de rebus botanicis instituendas moderabitur quotidie ab h. VIII ad h. V.
- CAROLVS MENZEL Dr. *Publice* I) Seminarii historici sodalibus capitularia regum Francorum perquirenda proponet semel d. Sat. h. XI et XII. *Privatim* II) Palaeographiam latinam medii aevi tractabit bis d. Lun. Iov. h. III. III) Historiam et constitutionem regni Francorum usque ad a. 843 exponet bis d. Mart. Ven. h. III.
- MAVRITIVS RITTER Dr. *Publice* I) In seminario historico fontes rerum Germanicarum saec. X et XI tractabit semel d. Ven. h. VI et VII. *Privatim* II) Historiam medii aevi ab excessu Imp. Heinrici VI usque ad schisma anni 1378 enarrabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. V.
- GVILELMVS WILMANN Dr. *Publice* I) Exercitationes proseminarii theodisci moderabitur semel d. Merc. h. V et VI. *Privatim* II) Elementa linguae veteris theodiscae docebit ter d. Lun. Mart. Iov. h. IX.

- THEODORVS AVERECHT Dr. lectiones non habebit.
- IOHANNES REIN Dr. *Publice* I) Seminarii geographici exercitationes moderabitur semel d. Iov. h. VI et VII. *Privatim* II) Geographiae universalis partem I i. e. orographiam tradet quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII. III) Historiam expeditionum ad explorandas terras quae polum arcticum circumdant factarum enarrabit bis d. Merc. Sat. h. VIII.
- GVILELMVS BENDER Dr. *Publice* I) Societatem philosophicam (de Kantio) moderari perget bis d. Merc. h. v et VI. *Privatim* II) Logicen docebit ter d. Mart. Merc. Iov. h. IV. III) Philosophiam religionis tractabit bis d. Mart. Iov. h. v.
- WENDELINVS FOERSTER Dr. *Publice* I) In seminario philologiae neolatinae cum sodalibus auctores huius saeculi hispanicos interpretabitur semel d. Lun. ab h. v ad h. VI^{1/2}. II) De Victore Hugone et aequalibus nostri temporis in Gallia vigentibus poetis lyricis disseret semel d. Mart. h. XII. *Privatim* III) Syntaxeos Francogallicae partem primam de nomine docebit ter d. Lun. Mart. Ven. h. XI. IV) Litteris francogallicis scholares initiabitur exercitationibus via atque ratione adhibitis bis d. Lun. Ven. h. XII.
- HVBERTVS LVDWIG Dr. *Publice* I) Colloquium de recentioris temporis commentationibus ad zoologiam et anatomiam comparatam pertinentibus instituet semel d. Iov. h. VI. *Privatim* II) Zoologiae et anatomiae comparatae partem alteram i. e. specialem docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. III. III) De animalibus in hominis corpore parasitis disseret semel d. Merc. h. III. IV) Exercitationes parasitologicas moderabitur semel d. Sat. ab h. XI ad h. I. V) Exercitationes zootomicas in usum tironum instituet bis d. Merc. et Sat. ab h. IX ad h. XI. VI) Zoologiae et anatomiae comparatae studia singulorum moderabitur quinquies d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. ab h. IX ad h. IV.
- CLEMENS SCHLVETER Dr. *Publice* I) Palaeontologiae et geologiae studia singulorum moderabitur quotidie ab h. IX ad h. XII. *Privatim* II) Geologiam generalem tradet ter aut quater h. x. III) Selecta palaeontologiae capita simul cum exercitationibus in instituto palaeontologico tractabit ter h. x.
- MAVRITIUS TRAVTMANN Dr. *Publice* I) In seminario Anglico Aelfrici scripta selecta interpretanda proponet bis d. Ven. h. IX et x. *Privatim* II) De vita et scriptis Shakespearei disseret ter d. Lun. Mart. Ven. h. IV. III) Provectiones in lingua Anglica exercebit ter d. Lun. Mart. Ven. h. v.
- HERMANNVS GEORGIVS IACOBI Dr. *Publice* I) Scriptores Indicos interpretabitur bis d. Mart. Iov. h. VIII. *Privatim* II) Scholas Sanscriticas continuabit ter d. Lun. Merc. Ven. h. VIII. III) Grammaticae comparativae partem alteram tradet bis d. Merc. Sat. h. IX. *Privatissime et gratis* IV) Seminarii Indici exercitationes moderabitur bis h. p. i.
- HENRICVS HERTZ Dr. *Privatissime et gratis* I) Colloquium physicum instituet semel d. Mart. h. VI et VII. *Privatim* II) Physices experimentalis partem II i. e. acusticen, theoriam electricitatis et magnetismi, opticen tradet quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII. III) Exercitationes in laboratorio physico in usum tironum instituet una cum PHILIPPO LENARD Dr. d. Lun. Iov. ab h. II ad h. VI. IV) Quaestiones experimentales in laboratorio physico moderabitur quotidie ab h. IX ad h. XII et ab h. II ad h. VI.

GEORGIVS LOESCHCKE Dr. *Privatim* I) Vitam moresque Graecorum monumentis illustrabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII. *Privatissime et gratis* II) Exercitationes archaeologicas de antiquitate Rhenanorum moderabitur semel d. Merc. h. XI et XII.

HENRICVS EVGENIVS PRYM Dr. *Publice* I) Lectiones Syriacas continuabit bis d. Mart. Iov. h. III. II) Aleorani capita selecta tractabit bis d. Lun. Iov. h. IV. *Privatim* III) Linguae Arabicae elementa tradet ter d. Lun. Merc. Ven. h. III. *Privatissime et gratis* IV) Seminarium Orientalis exercitationes moderabitur semel h. p. st.

EBERHARDVS GOTHEIN Dr. *Publice* I) Oeconomicae condiciones et revolutiones huius saeculi enarrabit semel d. Merc. h. III. *Privatim* II) Oeconomiae publicae partem specialem explicabit quinquies d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IV. III) Historiam institutionum politicarum oeconomicarumque quae fuerunt in Germania per medium aevum enarrabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII. *Privatissime et gratis* IV) Exercitationes seminarium oeconomici diriget semel d. Mart. h. v et VI.

HENRICVS DIETZEL Dr. *Publice* I) Exercitationes seminarium oeconomici moderabitur semel d. Mart. h. v et VI. *Privatim* II) Oeconomiae publicae partem generalem tractabit quater d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. IV.

REINHOLDVS KOSER Dr. *Publice* I) In seminario historico exercitationes ad historiam aevi quod vocant revolutionum spectantes instituet semel d. Mart. h. VI et VII. *Privatim* II) Historiam nostri saeculi ab anno XV ad LXXI enarrabit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IV.

FRIDERICVS KVESTNER Dr. *Publice* I) De stellis fixis disseret semel d. Merc. h. IV. *Privatim* II) Astronomiam sphaericam docebit ter d. Mart. Iov. Ven. h. IV. *Privatissime* III) Exercitationes practicas in observatorio astronomico moderabitur quotidie h. comm.

HERMANNVS KORTVM Dr. *Publice* I) Exercitationes seminarium mathematici moderabitur una cum LIPSCHITZ P. O. bis d. Merc. h. IX et X. *Privatim* II) Theoriam functionum ellipticarum docebit quater d. Mart. Ven. h. IX et X.

ANTONIVS ELTER Dr. *Publice* I) In seminario philologico cum sodalibus extraordinariis Antiphontem et Tibullum explicabit d. Mart. h. VI et VII. *Privatim* II) Lucretium interpretabitur ter d. Lun. h. X d. Merc. Sat. h. IX. *Privatissime et gratis* III) Colloquium philosophicum habebit de Kanti prolegomenis semel d. Sat. h. XI.

b. PROFESSORES EXTRAORDINARIJ

CAROLVS SCHAARSCHMIDT Dr. *Privatim* Encyclopaediam disciplinarum philosophiae docebit bis h. p. st.

IOSEPHVS KLEIN Dr. *Publice* Epigraphices latinae elementa tradet semel d. Merc. h. X.

PHILIPPVS BERTKAV Dr. *Publice* I) Animalium determinandorum exercitationes instituet semel d. Sat. h. VIII. *Privatim* II) Vertebratorum Germaniae historiam naturalem tradet bis d. Lun. Iov. h. VIII.

- RICARDVS ANSCHVETZ** Dr. *Publice* I) Colloquium de recentioris temporis commentationibus ad chemiam organicam pertinentibus instituet semel d. Mart. h. v. *Privatim* II) Repetitoria chemiae anorganicae et organicae instituet ter d. Lun. Iov. Ven. h. v. III) Chemiae analyticae partem qualitativam docebit bis d. Lun. h. IX d. Merc. h. XII. IV) De plantarum alcaloidibus disseret semel d. Sat. h. XI.
- BERTHOLDVS LITZMANN** Dr. *Publice* I) Exercitationes seminarii theodisci moderari perget semel d. Sat. h. XI et XII. II) De Schilleri tragoediis disseret semel d. Merc. h. XII. *Privatim* III) Historiam romancii theodisci saeculi septimi decimi et duodevicesimi enarrabit rationem habiturus exterarum litterarum ter d. Lun. Mart. Iov. h. XII. *Privatissime et gratis* IV) Colloquia de litterarum nostri temporis quaestionibus habebit semel per mensem.
- GVILELMVS SCHIMPER** Dr. *Publice* I) Repetitorium botanicae officinalis moderabitur semel d. Sat. h. XII. *Privatim* II) Pharmacognosiam docebit bis d. Merc. Sat. h. IX. *Privatissime* III) Investigationem microscopicam nutrimentorum demonstrabit bis d. Merc. h. II et III.
- IOHANNES FRANCK** Dr. *Publice* I) Exercitationes seminarii theodisci moderabitur semel d. Merc. h. v et VI. *Privatim* II) Encyclopaediam et methodologiam grammaticae theodiscae et nederlandicae exponet ter d. Merc. Ven. Sat. h. IX.
- HENRICVS KLINGER** Dr. *Publice* I) Metallorum historiam tractabit semel d. Sat. h. IX. *Privatim* II) Pharmaciae partem anorganicam tractabit bis d. Mart. Ven. h. IX. *Privatissime* III) Chemiae analyticae capita selecta tractabit bis d. Lun. h. III d. Iov. h. IX.
- HERMANNVS LORBERG** Dr. *Publice* I) Chemiae physicalis capita selecta tractabit bis d. Merc. Sat. h. XII. *Privatim* II) Optices theoriam exponet quater d. Lun. Iov. h. VI d. Mart. Ven. h. v.
- LEONARDVS WOLFF** Dr. *Publice* I) Exercitationes studiosorum variis instrumentis (quaternis, trinis) concinentium moderabitur bis h. p. st. II) Harmoniae doctrinam tradet semel h. p. st. *Privatim* III) Organi tractandi artem docebit horis commodis.
- IOHANNES POHLIG** Dr. *Publice* I) Phaenomena glacialia exponet semel d. Iov. h. v. *Privatim* II) Palaeontologiam generalem leget quater d. Lun. Mart. Merc. Ven. h. v. III) De geologia Germaniae disseret quater h. p. st.
- ALFREDVS WIEDEMANN** Dr. *Publice* I) Mores veterum Aegyptiorum explicabit semel d. Sat. h. XII. *Privatim* II) Textus hieroglyphicos et hieraticos interpretabitur bis h. p. st. *Privatissime et gratis* III) Linguam Aegypticam tractabit bis h. p. st.
- HERMANNVS MINKOWSKI** Dr. *Publice* I) Theoriae functionum capita selecta tractabit bis d. Mart. Ven. h. v. *Privatim* II) Aequationum algebraicarum theoriam docebit quater d. Lun. Iov. h. IX et X.
- GODOFREDVS MARTIVS** Dr. *Publice* I) Exercitationes philosophicas moderabitur semel h. p. st. *Privatim* II) Introductionem in psychologiam dabit ter d. Lun. Merc. Ven. h. XII. *Privatissime et gratis* III) Exercitationes psychologicas practicas moderari perget h. p. st.

c. PRIVATIM DOCENTES

- IOHANNES WOLFF Dr. *Gratis* I) De voluptate et dolore disseret semel h. p. st. *Privatim* II) Cognitionis verae principia et metaphysicae artis elementa docebit quater h. p. st.
- ALEXANDER KOENIG Dr. *Privatim* I) Introductionem in ornithologiam tradet bis d. Mart. Ven. h. x. *Privatissime et gratis* II) Historiam naturalem avium Germaniae docebit semel d. Iov. h. x.
- CAROLVS REINHERTZ Dr. *Gratis* De proiectione superficiei sphaericae super planum semel aget h. p. st.
- FRANCISCVS RICHARZ Dr. *Gratis* Physices historiam enarrabit bis h. p. st.
- GVSTAVVS BVCHHOLZ Dr. *Gratis* Historiam Germaniae inde ab a. 1807 usque ad a. 1815 enarrabit semel d. Merc. h. xi.
- HENRICVS SCHENCK Dr. *Gratis* Selecta capita plantarum geographiae tradet semel d. Mart. h. iv.
- GVALTHERVS VOIGT Dr. *Privatim* Historiam evolutionis evertibratorum docebit bis d. Lun. Mart. h. iv.
- HERMANNVS RAVFF Dr. *Gratis* De structura ingorum montium Germanicorum aget semel h. p. st.
- IVLIVS BREDT Dr. *Privatim* De syntheseos corporum organicorum methodis disseret semel d. Merc. h. v et vi.
- FRIDERICVS NOLL Dr. *Gratis* I) Historiam botanices tradet semel d. Merc. h. vi. II) Plantas tropicis in regionibus cultas tractabit semel d. Ven. h. vi.
- FRIDERICVS DEICHMVELLER Dr. *Privatim* Colloquium de recentioris temporis commentationibus ad astronomiam pertinentibus instituet semel d. Merc. h. iii et iv.
- ARNOLDVS E. BERGER Dr. *Gratis* Goethii Faustum interpretabitur traditionesque Faustianas et populares et litterarias perlustrabit bis d. Mart. Ven. h. xi.
- CAROLVS MOENNICHMEYER Dr. *Privatim* Methodum minimorum quadratorum explicabit bis d. Mart. Iov. h. iii.
- ERICVS BETHE Dr. *Privatim* I) Historiographiam Graecam illustrabit, Thucydidem interpretabitur bis h. p. st. *Privatissime et gratis* II) Metricas tironum exercitationes moderabitur semel h. p. st.
- FELIX KLINGEMANN Dr. *Privatim* De diimido et diamido aget bis d. Lun. Iov. h. vi.
- HENRICVS IMMENDORFF Dr. lectiones non habebit.
- AEMILIVS ERLLENMEYER Dr. *Privatim* De novis remediis disseret semel d. Iov. h. iv.
- ALFREDVS PHILIPPSON Dr. *Privatim* Geographiam Graeciae tradet bis h. p. st.
- CAROLVS BVSZ Dr. *Privatim* Crystallographiam docebit bis d. Mart. Ven. h. ii.

GVILELMVS O. EMERY Dr. lectiones non habebit.

GVILELMVS BRVHNS Dr. *Gratis* Vulcanos et motus terrae tractabit semel d. Lun. h. III.

PHILIPPVS LENARD Dr. *Gratis* I) Recentiores inquisitiones de statu electrico gasorum factas exponet semel h. p. st. *Privatim* II) Exercitationes in laboratorio physico in usum tironum instituet una cum HENRICO HERTZ P. O. d. Lun. Iov. ab h. II ad h. VI.

AVGVSTVS BRINKMANN Dr. *Privatim* I) Ciceronis de re publica libros interpretabitur veterumque philosophorum de re publica sententias enarrabit bis h. p. st. *Gratis* II) In seminario philologico exercitationes stili Graeci et Latini habebit bis h. p. st.

d. LECTOR

STEPHANVS LORCK Dr. In seminario philologiae neolatinae I) Linguae francogalliae rudimentis scriptore lectu faciliore Gallice vertendo sodales imbuet bis d. Mart. h. III et IV ordinarios *gratis*, ceteros *privatim*. II) Provectoribus scriptorem germanicum, quo vertendo dicendi modos discant difficiliore, proponet bis d. Sat. h. IX et X, ordinariis sodalibus *gratis*, extraordinariis *privatim*. *Privatim* III) Scholas francogallicas habebit, quibus de Molière poetae vita et scriptis disseret semel d. Merc. h. V.

ARTES

ALBERTVS KVEPPERS professor, delineandi magister academicus *Gratis* I) Artem physiognomicam et prospectivam docebit semel d. Merc. h. II. *Privatim* II) Artem delineandi atque fingendi ad naturam et opera antiqua exercituris aderit semel d. Sat. h. II et III.

HENRICVS GVILELMVS EHRICH battuendi magister academicus arma tractare docebit.

DISCIPLINARVM APPARATVS ET INSTITVTA

Bibliotheca academica quotidie ab h. II ad h. IV patebit legitimeque petentibus eius copiae prompte officioseque dispensabuntur.

Praeterea apparatus et instituta variis disciplinis parata haec sunt:

Anagnosterium academicum.
Institutum evangelicum theologicum.
Institutum anatomicum.
Institutum physiologicum.
Institutum pathologicum.
Institutum pharmacologicum.

Clinicum et policlinicum medicum.
Clinicum et policlinicum chirurgicum.
Apparatus instrumentorum et ligaminum chirurgicorum.
Clinicum et policlinicum obstetricium et gynaecologicum.

Clinicum et polyclinicum morborum cutis et syphiliticum.	Institutum et museum zoologiae et anatomiae comparatae.
Clinicum et polyclinicum ophthalmiatricum.	Institutum botanicum.
Polyclinicum otiatricum.	Hortus botanicus.
Clinicum psychiatricum.	Apparatus geographicus.
Specula astronomica.	Museum artis antiquae.
Institutum physicum.	Museum antiquitatum Rhenanarum.
Institutum chemicum.	Theatrum artis recentioris.
Apparatus pharmaceuticus.	Apparatus musicus.
Institutum et museum mineralogicum.	Apparatus graphicus.
Institutum et museum palaeontologicum.	

Seminarii regii theologorum catholicorum exercitationes exegeticas et Veteris et Novi Testamenti, historico-ecclesiasticas, dogmaticas, theologico-morales moderabuntur professores ordinis theol. cath. KAVLEN, SCHROERS, KIRSCHKAMP, FELTEN, RAPPENHOENER, exercitationes catecheticas et homileticas professor KELLNER.

Seminarii regii theologici evangelici exercitationes exegeticas et Veteris et Novi Testamenti, historico-ecclesiasticas, historico-dogmaticas, systematicas suctis horis moderari pergent professores ordinis theol. ev. KRAFFT, KAMPHAUSEN, SIEFFERT, GRAFE, TROELTSCH, exercitationes et catecheticas et homileticas professor SACHSSE.

Seminarii regii iuridici exercitationes moderabuntur professores ordinis iur. DE SCHVLTE, KRVEGER, SEVFFERT, ZITELMANN, BARON.

De seminario regio philologico dictum est sub nominibus professorum ordinis philos. BVECHELER, VSENER, ELTER;

de seminario regio philologiae neolatinae sub nomine professoris FOERSTER et lectoris;

de seminario regio philologiae anglicae sub nomine professoris TRAVTMANN;

de seminario regio philologiae theodiscae sub nominibus professorum WILMANN, LITZMANN, FRANCK;

de seminario regio historico sub nominibus professorum NISSEN, MENZEL, RITTER, KOSER;

de seminario regio oeconomico politico sub nominibus professorum GOTHEIN et DIETZEL;

de seminario regio mathematico sub nominibus professorum LIPSCHITZ et KORTVM.

SCHOLAE

QVAE IN ACADEMIA CAMERALI ET GEORGICA POPPELSDORFIANA HABEVNTVR.

In rei agrariae studium introducet initio lectionum DVENKELBERG Dr. director et Regis ab intimis in administratione consiliis.

Animalium recte producendorum culturam generalem semel p. h. tradet idem.

Rerum rusticarum administrationem bis p. h. tradet idem.

Encyclopaediam culturae technicae bis tractabit idem.

Conservationis culturae technicorum exercitationes moderabitur idem.

Curam boum bis p. h. exponet RAMM Dr. et prof.

Curam ovium semel tractabit idem.

Agricolationem sive plantarum culturam specialem bis tradet idem.

Herbarum colendarum artem universalem ter p. h. docebit DREISCH Dr. et prof.

Demonstrationes in laboratorio agrario physiologico bis p. h. habebit idem.

De arte silvas colendi, tuendi, recteque aestimandi ter p. h. aget SPRENGEL rei silvestris praefectus.

Pomariorum culturam bis p. h. docebit BEISSNER in hortorum colendorum arte inspector.

De plantis, quae et utilitatis et decoris causa coluntur semel aget idem.

Chemiam anorganicam experimentalem quater exponet KREVSLER Dr. et prof.

Technologiam rusticam bis p. h. tradet idem.

Exercitationes chemiae analyticae in laboratorio instituendas moderabitur idem.

Chemiam agriculturae tractabit SCHWARZ Dr.

Plantarum anatomiam et physiologiam quater docebit KOERNICKE Dr. et prof.

Exercitationes physiologicas et microscopicas instituet idem.

Historiam naturalem animalium vertebratorum ter p. h. tradet BERTKAV Dr. et prof.

De generalibus physiologiae vegetativae legibus bis disseret KOCHS Dr. et prof.

Exercitationes in laboratorio physiologico moderabitur idem.

Mineralogiam bis p. h. exponet LASPEYRES Dr. et prof.

Exercitationes mineralogicas instituet idem.

Physicam experimentalem bis p. h. tractabit GIESELER Dr. et prof.

Exercitationes physicas moderabitur idem.

Mechanicam instrumentorum et machinarum quae ad rem agrariam pertinent semel tradet idem.

Elementa mechanices et hydraulices bis p. h. tradet idem.

Architecturam rei rusticae accommodatam docebit HVPPERTZ prof.

Artem materias aestimandi et opera contexendi docebit idem.

Architecturam vialem et fluuiatilem ter p. h. explicabit idem.
Artem delineandi exercituris, quae ad rem culturae technicorum pertinent demonstrabit idem.
Rationem et exaequationem errorum in observatione commissorum explanabit KOLL prof.
Artem metiendi et computandi triangula geodaetica bis tractabit idem.
Exercitationes geodaeticas moderabitur idem et REINHERTZ Dr. magister.
Geometriam practicam bis p. h. explicabit REINHERTZ Dr. magister.
Seminarii geodaetici exercitationes moderabitur idem.
Mathematicam elementarem bis p. h. tradet VELTMANN Dr. et prof.
Geometriam analyticam et analysin exponet idem.
Exercitationes mathematicas moderabitur idem.
Oeconomiam politicam sive nationalem ter explicabit GOTHEIN Dr. et prof.
Ius agrarium ter exponet SCHVMACHER Dr. iur.
De morbis exteris animalium domesticorum bis p. h. aget SCHELL veterinarius.
Anatomiam et physiologiam animalium domesticorum bis enarrabit idem.
Piscium curam semel tractabit LIBER BARO DE LA VALETTE ST. GEORGE Dr. et prof.

SCHOLAE HORARVM ORDINE DISCRIPTAE.

THEOLOGICAE		IVRIDICAE
CATHOLICAE	EVANGELICAE	
h. VIII Theologiae dogmaticae p. III Rap- penhoener PO		h. VIII Ius criminale quinques Seuffert PO
h. IX Historiae ecclesiasticae p. I Schroers PO	h. IX De ecclesia romano-catholica a con- cilio Tridentino Krafft PO Librum psalmorum Meinhold PE	h. IX Exerc. iur. can. semel de Schulte PO Pandectarum p. III quater Krueger PO Ius privatum Germanicum cum iure feudali quinques Loersch PO Processum civilem imperii Germanici quinques Baron PO
h. X Theologiae dogmaticae p. II quo- tidie Reusch PO Theologiae moralis p. I Kirsch- kamp PO Propaedeuticam philosophicam theo- logiae Englert PE	h. X De ecclesia romano-catholica a con- cilio Tridentino Krafft PO Ecclesiasticae historiae p. II Krafft PO Ecclesiasticae historiae p. III Sell PO Theologiae practicae p. II Sachsse PO Artem homileticam Sachsse PO Historiae ecclesiasticae p. I Bratke PE	h. X Ius cambiorum semel Endemann PO Institutiones iuris Romani quater Krueger PO Ius Francogallicum civile quod in terris Rhenanis viget quinques Loersch PO Ius publicum Kahl PO Pandectarum p. I Zitelmann PO Pandectarum p. II quater Baron PO Ius administrationis quinques Sar- torius Dr.

ORDINE DISCRIPTAE

MEDICAE

h. VIII

De ratione mutua inter oculi et corporis mor-
bos semel Saemisch PO
Clinicum ophthalmiatricum ter Saemisch PO
Anatomiam specialem quotidie de la Valette
St. George PO
Chirurgiam generalem bis de Mosengeil PE

h. IX

Physiologiam specialem quinquies Pflueger
PO
Clinicum et policlinicum chirurgicum quotidie
Trendelenburg PO
Exercitationes anatomicas cum Nussbaum
PE et Schiefferdecker PE ad h. iv quo-
tidie de la Valette St. George PO
Historiam evolutionis semel Schiefferdecker
PE

h. X

Clinicum et policlinicum chirurgicum ad h. x³/₄
quotidie Trendelenburg PO
Clinicum medicum ab h. x³/₄ quotidie Schultze
PO

PHILOSOPHICAE

h. VIII

Aristotelis organum semel vel bis Neuhaeuser PO
Psychologiam quater Neuhaeuser PO
Quaestiones botanicas ad h. v quotidie Strasburger PO
Orographiam quater Rein PO
Expeditiones arcticas bis Rein PO
Scriptores Indicos bis Iacobi PO
Scholas Sanscriticas ter Iacobi PO
Vertebrata Germaniae bis Bertkau PE
Exercitationes animalium determinandorum semel Bertkau PE

h. IX

Exercitationes practicas in laboratorio chemico ad h. v quotidie
Kekulé PO, Anschuetz PE, Klinger PE
Metaphysicam quater Neuhaeuser PO
Historiam Graecam quater Nissen PO
Mineralogiam specialem quater Laspeyres PO
Mineralia quomodo arte chemica discernantur ad h. i semel
Laspeyres PO, Busz Dr.
Fundamenta et originem crustae terrestres semel Laspeyres PO
Exercitationes practicas in instituto mineralogico ad h. i semel
Laspeyres PO, Busz Dr.
Mineralogiae stud. singul. ad h. i quotidie Laspeyres PO,
Busz Dr.
Elementa linguae veteris theodiscae ter Wilmanns PO
Zoologiae et anatomiae comparatae studia singulorum ad h. iv
quinquies Ludwig PO
Exercitationes zootomicas in usum tironum ad h. xi bis Ludwig PO
Palaeontologiae et geol. stud. sing. ad h. xii quotidie Schlueter PO
In seminario Anglico Aelfrici scripta semel Trautmann PO
Grammaticam comparativam bis Iacobi PO
Quaestiones physicas experimentales ad h. vi quotidie Hertz PO
Functiones ellipticas bis Kortum PO
Seminarium mathematicum semel Kortum PO
Lucretium bis Elter PO
Chemiae analyticae partem qualitativam semel Anschuetz PE
Pharmacognosiam bis Schimper PE
Encyclopaediam et methodologiam grammaticae theodiscae et
nederlandicae ter Franck PE
Pharmaciam anorganicam bis Klinger PE
Historiam metallorum semel Klinger PE
Chemiae analyticae capita selecta semel Klinger PE
Aequationum algebraicarum theoriam bis Minkowski PE
Scriptoris Gallice vertendi exercitationes semel Lorek Dr.

h. X

Mythologiam quater Vsener PO
Chemiam experimentatam organicam quater Kekulé PO
Metallorum et salium chemiam specialem bis Kekulé PO
Geologiam generalem ter aut quater Schlueter PO
Selecta palaeontologiae capita ter Schlueter PO
In seminario Anglico Aelfrici scripta semel Trautmann PO
Functiones ellipticas bis Kortum PO
Seminarium mathematicum semel Kortum PO
Lucretium semel Elter PO
Philosophicum colloquium semel Elter PO
Epigraphices latinae elementa semel Klein PE
Aequationum algebraicarum theoriam bis Minkowski PE
Introductionem in ornithologiam bis Koenig Dr.
Historiam naturalem avium Germaniae semel Koenig Dr.
Scriptoris Gallice vertendi exercitationes semel Lorek Dr.

ARM

ORDINE DISCRIPTAE

emann
PO
n PO
acticas
ger Dr.

inquies
nn PO
Ende-
acticas

fer PO
semel

MEDICAE	PHILOSOPHICAE
h. XI Clinicum medicum quotidie Schultze PO	h. XI Latinarum litterarum historiam quater Buecheler PO Mechanicen theoreticam quater Lipschitz PO Seminarium mathematicum bis Lipschitz PO Historiam architecturae christianae ter Iusti PO Botanice specialem quater Strasburger PO Capita morphol. et physiol. plantarum semel Strasburger PO Seminarium historicum semel Menzel PO Syntaxim francogallicam ter Foerster PO Exercitationes parasitologicas ad h. 1 semel Ludwig PO Exercitationes archaeologicas semel Loescheke PO De plantarum alcaloidibus semel Anschuetz PE Exercitationes seminarii theodisci ad h. 1 semel Litzmann PE Historiam Germaniae ab a. 1807 ad a. 1815 semel Buchholz Dr. Goethii Faustum bis Berger Dr.
h. XII Clinicum et policlinicum gynaecologium quotidie Fritsch PO De pathologia et therapia morborum system. nervos. et musculorum bis Schultze PO De morbis medullae spinalis semel Schultze PO Clinicum et policlinicum morborum cutis et syphiliticum bis Doutrelepont PE Cursum laryngoscopiae et rhinoscopiae Burger Dr. Dignosticen physicam Bohland Dr. Policlinicum odontologicum quotidie Boennecken Dr.	h. XII Seminarium historicum semel Menzel PO Eisagogen francogallicam bis Foerster PO De V. Hugone semel Foerster PO Physicen experimentalem quater Hertz PO De vita et moribus Graecorum quater Loescheke PO Exercitationes archaeologicas semel Loescheke PO Historiam institutionum politicarum et oeconomicarum quater Gothein PO Chemiae analyticae partem qualitativam semel Anschuetz PE Historiam romancii theodisci ter Litzmann PE De Schilleri tragoediis semel Litzmann PE Repetitorium botanicae officinalis semel Schimper PE Chemiae physicae capita selecta bis Lorberg PE Mores Aegyptiorum semel Wiedemann PE Psychologiam ter Martius PE
h. II Cursum demonstrativum anatomie et pathologiae bis Koester PO Cursum operationum in oculo instituendarum semel Saemisch PO Cursum ophthalmoscop. semel Saemisch PO Policlinicum otiatricum Walb PE De infantum morbis Ungar PE Diagnosticen chemiam et microscopicam semel Leo PE	h. II Exercitationes in laboratorio physico ad h. vi bis Hertz PO et Lenard Dr. Investigationes nutrimentorum ad h. iv semel Schimper PE Crystallographiam bis Busz Dr. Artem physiognomicam et prospectivam semel Kueppers Prof. Artem delineandi et fingendi ad h. iv semel Kueppers Prof.
h. III Cursum demonstrativum anatomiae pathologicae bis Koester PO Cursum ophthalmoscopic. semel Saemisch PO Pharmacologiam ter Binz PO Selecta capita therapiae chirurgicae (de arte gymnastica et depsetica) semel de Mosengeil PE De cognoscendis morbis chirurgicis Witzel PE Diagnosticen chemiam et microscopicam semel Leo PE Cursum operationum dentium quotidie Boennecken Dr.	h. III Historiam et constitutionem regni Francorum bis Menzel PO Palaeographiam latinam bis Menzel PO Zoologiae et anatomiae comparatae partem specialem quater Ludwig PO De animalibus parasitis semel Ludwig PO Lectiones Syriacas bis Prym PO Linguae Arabicae elementa ter Prym PO Oeconomicae condiciones et revolutiones huius saeculi semel Gothein PO Chemiae analyticae capita selecta semel Klinger PE Colloquium de comment. ad astronom. semel Deichmueller Prof. Methodum minimorum quadratorum bis Moennichmeyer Dr. Vulcanos et motus terrae semel Bruhns Dr. Linguae francogallicae rudimenta semel Lorck Dr.

THEOLOGICAE		IVRIDICAE
CATHOLICAE	EVANGELICAE	
h. IV	h. IV	h. IV
Seminarii theologi exercitationes historicas Schroers PO	Novi Testamenti theologiam quater Grafe PO	Ius matrimoniorum bis Hüffer PO
Seminarii theologi exercitationes ad theologiam moralem spectantes Kirschkamp PO	Exercitationes catecheticas Sachsse PO	
Exercitationes exegeticas ad N. T. spectantes Felten PO		
De problemate vitae humanae ad- versus socialismum Englert PE		
h. V	h. V	h. V
Exercitationes catecheticas Kellner PO	Introductionem in Vetus Testamen- tum quater Kamphausen PO	Exercitationes iuris Romani semel Krueger PO
Seminarii theologi exercitationes historicas Schroers PO	Exercitationes homileticas Sachsse PO	Exercitationes processus civilis semel Seuffert PO
Seminarii theologi exercitationes ad theologiam moralem spectantes Kirschkamp PO	Historiam Israelitarum Meinhold PE	Exercitationes iuris et processus cri- minalis semel Seuffert PO
Seminarii theologi exercitationes dogmaticas Rappenhoener PO		Exercitationes iuris Romani exege- ticas semel Baron PO
Exercitationes exegeticas ad N. T. spectantes Felten PO		In seminario controversias graviores iuris Romani semel Baron PO
		Novum ius civile Germanicum semel Landsberg PE
h. VI	h. VI	h. VI
Seminarii theologi exercitationes dogmaticas Rappenhoener PO	Exercitationes seminarii ad historiam ecclesiae spectantes Krafft PO	Exercitationes iuris et processus cri- minalis semel Seuffert PO
	Exercitationes homileticas Sachsse PO	Exercitationes iuris Romani semel Krueger PO
	Librum Samuel Meinhold PE	Exercitationes iuris Romani exege- ticas semel Baron PO
	h. VI et VII	In seminario controversias iuris Ro- mani graviores semel Baron PO
	Librum Amosi semel Kamphausen PO	Interpretationem Pandectarum semel Landsberg PE
	Exercitationes seminarii regii syste- maticas semel Sieffert PO	
	Seminarium ad N. T. spectans semel Grafe PO	
	Seminarium historico-dogmaticum Troeltsch PE	

De mor
Topogr
Anatom
Historia
PE
Cursum
Polielin
De cogn
De phy
Koch
Cursum
ken b
Diagno
De frac
Cursum
neck

Anatom
cialen
Clinicu
De an
Otologi
Diagno
Anatom
De mor

Aciurg
Psychi
Cursum
bro

MEDICAE	PHILOSOPHICAE
h. IV De morbis cutis semel Doutrelepont PE Topographiam intestin. semel Nussbaum PE Anatom. organ. sentiendi bis Nussbaum PE Historiam evolutionis bis Schiefferdecker PE Cursum laryngoscopiae semel Leo PE Polielinicum medicum quater Leo PE De cognoscendis morbis chirurgicis Witzel PE De physiologia cerebri et medullae spinalis Kochs Prof. Cursum operationum obstetriciarum bis Krukenberg Dr. Diagnosticen physicam Bohland Dr. De fracturis et luxationibus Eigenbrodt Dr. Cursum operationum dentium quotidie Boennecken Dr.	h. IV Historiae chemiae capita selecta semel Kekulé PO Historiam philosophiae recentioris inde a Cartesio quater Meyer PO Logicen ter Bender PO De vita et scriptis Shakespearii ter Trautmann PO Alcorani capita selecta bis Prym PO Oeconomiae publicae partem specialem quinquies Gothein PO Oeconomiae publicae partem generalem quater Dietzel PO Historiam nostri saeculi quater Koser PO Astronomicam sphaericam ter Kuestner PO Stellas fixas semel Kuestner PO Plantarum geographiam semel Schenck Dr. Evolutionem evertentorem bis Voigt Dr. Colloquium de comment. ad astronom. semel Deichmüller Prof. De novis remediis semel Erlenmeyer Dr. Linguae francogallicae rudimenta semel Loreck Dr.
h. V Anatomiam et physiologiam pathologicam specialem quinquies Koester PO Clinicum psychiatricum Pelman PO De animi perturbationibus Pelman PO Otologiam Walb PE Diagnosticen physicam Bohland Dr. Anatomiam cerebri Thomsen Dr. De morbis dentium et oris bis Boennecken Dr.	h. V Philosophiam aetatis nostrae Meyer PO Historiam medii aevi 1197—1378 quater Ritter PO Proseminarium theodiscum semel Wilmanns PO Philosophiam religionis bis Bender PO Societatem philosophicam semel Bender PO Seminarium neolatinum semel Foerster PO Exercitationes in lingua Anglica ter Trautmann PO Exercitationes seminarii oeconomici ad h. VII semel Gothein PO et Dietzel PO Colloquium de recentioris temporis commentationibus ad chemiam organicam pertinentibus semel Anschuetz PE Repetitoria chemica anorganicae et organicae ter Anschuetz PE Exercitationes seminarii theodisci semel Franck PE Optices theoriam bis Lorberg PE Palaeontologiam generalem quater Pöhlig PE Phaenomena glacialia semel Pöhlig PE Theoriae functionum capita selecta bis Minkowski PE De synthesos corporum organicorum methodis ad h. VII semel Bredt Dr. De Molière poetae scriptis semel Loreck Dr.
h. VI Aciurgiae capita selecta Trendelenburg PO Psychiatriam forensem Thomsen Dr. Cursum fasciarum applicandarum Eigenbrodt Dr.	h. VI Exercitationes philologicas semel Buecheler PO Seminarium philologicum semel Buecheler PO, Vsener PO, Elter PO Societatem philosophicam semel Meyer PO De arte pictoria semel Iusti PO Seminarium historicum semel Nissen PO, Ritter PO, Koser PO Proseminarium theodiscum semel Wilmanns PO Exercitationes seminarii geographici semel Rein PO Societatem philosophicam semel Bender PO Seminarium neolatinum semel Foerster PO Colloquium de commentationibus zoolog. et anatom. comp. semel Ludwig PO Colloquium physicum semel Hertz PO Exercitationes seminarii theodisci semel Franck PE Optices theoriam bis Lorberg PE Historiam botanices semel Noll Dr. Plantas tropicas in regionibus cultas semel Noll Dr. De diimido et diamido bis Klingemann Dr.

ORDINE DISCRIPTAE

MEDICAE	PHILOSOPHICAE
h. VII	h. VII
Cursum fasciarum applicandarum Eigenbrodt Dr.	Seminarium philologicum semel Buecheler PO, Vsener PO, Elter PO Exercitationes seminarii geographici semel Rein PO Seminarium historicum semel Nissen PO, Ritter PO, Koser PO
h. post stat.	h. post stat.
Seminarium physiolog. quotidie Pflueger PO Exercitationes rite obducendi cadavera Koester PO Laboratorium patholog. quotidie Koester PO et Jores Dr. Toxicologiam bis Binz PO Laboratorium pharmacolog. quotidie Binz PO Diagnosticen et therapiam morborum mulierum Fritsch PO Operationes obstetricias quater Fritsch PO Cursus depseticos quotidie de Mosengeil PE Electrodiagnostice et electrotherapiam bis Fuchs PE De laesionibus traumaticis semel Fuchs PE et Witzel PE Hygienen infantium specialem semel Ungar PE Medicinam forensensem bis Ungar PE De operationibus summo in periculo necessariis Witzel PE Cursum operationum obstetriciarum quater Kocks Dr. De morbis narium et laryngis Burger Dr. Anatomiam pathologicam morborum cutis et syphiliticorum Wolters Dr. De laesionibus oculorum semel Peters Dr. De tumoribus semel Jores Dr.	Seminarium Indicum Iacobi PO Seminarium Orientalis exercitationes semel Prym PO Exercitationes astronomicas practicas quotidie Kuestner PO Encyclopaediam philosophiae bis Schaarschmidt PE Colloquia de litterarum nostris temporis quaestionibus Litzmann PE Harmoniae doctrinam semel Wolff PE Exercitationes instrumentis musicis concinentium bis Wolff PE Organi tractandi artem Wolff PE Geologiam Germaniae quater Pohlig PE Textus hieroglyphicos et hieraticos bis Wiedemann PE Linguam Aegyptiacam bis Wiedemann PE Exercitationes philosophicas Martius PE Exercitationes psychologicas practicas Martius PE De voluptate et dolore semel Wolff Dr. Cognitionis et metaphysicae elementa quater Wolff Dr. De projectione superficiei sphaericae super planum semel Reinhardt Dr. Physices historiam bis Richarz Dr. Structuram montium germanicorum semel Rauff Dr. Thucydidem bis Bethe Dr. Exercitationes metricas semel Bethe Dr. Geographiam Graeciae bis Philippson Dr. Recentiores inquisitiones de statu electrico gasorum semel Leonard Dr. Ciceronis de re publica l. bis Brinkmann Dr.

